

Sisäministeriön pelastusosasto

Suomen Palomiesliiton lausunto pelastustoimen päälystökoulutuksen siirtämisestä Poliisiammatti- korkeakoulun vastuulle (SMDno-2014-1619)

Suomen Palomiesliitto pitää pelastustoimen kehittämisen näkökulmasta tärkeänä, että alan perustutkintojen rahoitus ja erityisesti oppilaskiintiöiden määrä vastaa alan tarpeita myös tulevaisuudessa. Tämä tarkoittaa riittävää rahoituksen takaamista niin pelastustoimen perustutkintojen (miehistö-, alipäälystys-, päälystys- sekä hätäkeskuspäivystäjätutkintojen) että näiden tutkintojen ammatillisen lisäkoulutuksen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi jatkossakin – riippumatta järjestävän oppilaitoksen nimestä.

Työryhmän selvityksen toimeksiantona oli selvittää päälystökoulutuksen Poliisiammattikorkeakoululle (Polamk) siirtämisen vaatimat lainsäädännön, hallinnon ja rahoitusjärjestelmän muutostarpeet, arvioida siirron hyödyt ja haitat sekä tehdä esitys siirron edellyttämistä toimenpiteistä.

Palomiesliitto pitää alan osaamistason ja kehittymisen kannalta olennaisena, ettei päälystötutkinnon järjestämisvastuuta siirretä Polamkiin vastuulle ainoastaan rahoituksen johdosta, vaan myös koko koulutusjärjestelmän uudistamisen näkökulmasta.

Palomiesliitto pitää perusteltuna ja kannatettavana, että sisäministeriön hallinnonalan oppilaitokset toteuttavat laajaa yhteistyötä. Erityisesti, mikäli tätä kautta saavutetaan taloudellista synergiaetua pelastusalan päälystötutkinnon koulutusohjelman turvaamiseksi.

Työryhmän toimeksiantoon ei mitä ilmeisimmin kuulunut opintojen sisällön arvioiminen tai opintoprofiiliin määrittelemisen pelastusalan tutkintojen osalta. Palomiesliitto esittää myös vakavan huolensa sen suhteen, että pelastusalan tutkintojen järjestämisvastuu hajautetaan eri oppilaitoksiin ilman laajempaa oppimissisällön arviointia ja oppimisprofiiliin määrittämistä. Tämän tulisi olla ensisijainen toimenpide ennen kuin ryhdytään arvioimaan eri oppilaitosten kapasiteettia ja kompetenssia tarjota riittävää osaamista koulutusohjelmien ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Palomiesliitto huomauttaa, että pelastustoimen tutkintoväylä päättyy ylimmillään ammattikorkeakoulututkintoon. Tämä ei ehkä kaikilta osin anna pelastustoimen tutkinnoista valmistuville riittävää valmiutta vastata tämän päivän tai varsinkaan tulevaisuuden haasteisiin.

Palomiesliitto pitää tärkeänä, että jatkossa pelastusalan perustutkintojen sekä ammatillisen lisäkoulutuksen osaamisvaatimukset määritellään ja uudistetaan koko koulutusjärjestelmä vastaamaan muuttuvan yhteiskunnan ja toimintaympäristön vaatimuksia.

Tämä edellyttää kurssimuotoisen koulutusjärjestelmän uudistamista Bolognan prosessin mukaisesti niin, että miehistötutkinto olisi ammattikorkeakoulututkinto ja päällystötutkinto olisi ylempi ammattikorkeakoulututkinto. Tämä vastaisi poliisien nykymuotoista koulutusjärjestelmää.

Sisäisen turvallisuuden toimijoiden yhteneväiset perustutkintovaatimukset lisääisivät huomattavasti poikkihallinnollista yhteistyötä ja varmistaisivat entisestään turvallisuusviranomaisten vahvaa operatiivista yhteistyötä.

Ohessa tiivistettynä Suomen Palomiesliiton kannanotto:

- 1) Palomiesliitto kannattaa työryhmän esitystä siirtää pelastustoimen päällystötutkinto Poliisiammattikorkeakoulun järjestämisvastuulle
- 2) Pelastusopiston tutkintojen osalta tulee laatia osaamisprofiilit ja toteuttaa tämä pohjalta koulutusuudistus.
- 3) Palomiesliitto edellyttää koko pelastusalan koulutusjärjestelmän uudistamista siten, että pelastusalan perustutkinnot vastaavat ympäröivän yhteiskunnan muutoksia ja vaatimuksia. Poliisin Bolognan prosessin mukainen peruskoulutusjärjestelmä antaa tähän hyvät lähtökohdat (AMK ja YAMK).
- 4) Pelastusalan koulutusjärjestelmän rahoitus tulee varmistaa kaikissa olosuhteissa.
- 5) Pelastusalan perustutkintojen aloituskiintiöiden tulee vastata työelämän tarpeita.
- 6) Henkilöjärjestöt tulisi ottaa mukaan prosessiin, jossa siirretään pelastustoimen päällystötutkinto Poliisiammattikorkeakoulun vastuulle sekä koko koulutusjärjestelmän uudistamisprosessiin.

Vantaalla 29.3.2016

Kim Nikula
Järjestön johtaja
Suomen Palomiesliitto SPAL ry